

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekk számla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 2. szám

Január hó 14.

Európa igazáért

folyt háromnapos tanácskozás az olasz császárság és királyság és a magyar királyság külügyminisztere között. Amikor ezelőtt 17 esztendővel, Endresz Györgynek a „Justice for Hungary”-vel Rómába tett tragikus utazása után a Duce „Giusticia per l' Ungheria” nevű repülőgépet ajándékozott, hitet tett a magyar igazság mellett és ettől a nemes elhatározástól azóta sem távolodott el a nemes olasz nemzet egyetlen pillanatra sem. A magyar igazság érvényesítése érdekében folyt harcban azóta mindig biztosan számíthatunk Olaszország támogatására; hogy milyen eredménnyel, azt a Felvidék egy részének és a Kárpátjának visszacsatolása bizonyítja. Most, amikor a párisi környéki békeszerződések igazságtipró rendelkezései új válságba sodorták Európa egy részét és félo, hogy ez a válság tovább mélyülhet, Olaszország, Magyarországgal együtt, a régi elv jegyében szélesítette ki a régi jelmondatot. Olaszország tovább harcol és küzd Európa igazáért. Hálás örömmel, büszke bizakodással tekint minden magyar Itália, az Igazságért vivandó harcban leghüségesebb fegyvertársa felé...

A békéért

tárgyal és ha kell, harcol Magyarország és Itália és amíg a diplomáciai tanácskozások ezzel a nemes célkitűzéssel serényen folynak, nem szünetelnek a belső, mindenkire kiterjedő akciók sem a legfényesebben berendezett irodáktól a legkisebb műhelyekig. Amíg a lázbeteg Európa csaknem minden sarkából, a szárazon, vizen és levegőben folyó harcokról olvassuk a jelentéseket: büszkén veszünk tudomást arról a harctéri jelentésről, amelyet a magyar királyi iparügyi minisztérium adott ki az iparfelügyelők helyzetjelentése nyomán. Eszerint a jelentés szerint a magyar munka vértelen harcmezéjén szinte soha nem tapasztalt mérvű tevékenység folyt. A termelő munka minden ágazatában nagy és örvendetes fellendülés mutatkozik, munka nélküliség alig van és bár a kivétel bizonyosfokú csökkenést mutat, a kereslet sok tekintetben meghaladja a termelést. Mi ennek a magyarázata? Az, hogy a magyar kormány célutadatos szociálpolitikája fogyasztókká, vásárlóképessékké tett olyanokat is, akik a múltban képtelenek voltak szükségleteiket fedezni. Magyarország, a béke és nyugalom szigete...

Magyarország minden téren számíthat Olaszország támogatására

A magyar és olasz külügyminiszter velencei találkozója

A külföldi sajtó nagy fontosságot tulajdonít a velencei olasz-magyar tanácskozásoknak, amelyek egybehangzó vélemények szerint annak a megállapítására vezettek, hogy Magyarország minden körülmények között és téren számíthat Itália támogatására; hogy a két állam minden törekvése a háborús viszály elterjedésének megakadályozására és a béke helyreállítására irányul; hogy szovjetország támadással szemben Olaszország nem lenne semleges, amennyiben pedig Romániát érne támadás, azt is támogatná, de nem olyanformán, hogy ezen a címen napirendre lehetne térnie Romániának Magyarország jogos igényei felett; hogy közös olasz-magyar érdek az erős délszláv állam és hogy a német-olasz és a német-magyar viszony változatlanul szivélyes.

Csáky István gróf magyar külügyminiszter január 5-én Velencébe érkezett, hogy néhány napos szabadságát olasz földön töltsse el, egyuttal természetesen alkalmat keressen és találjon arra, hogy az illetékes olasz államférfiakkal megbeszélje a legidősebb külpolitikai kérdéseket.

A magyar külügyminisztert Velencében nemcsak rendkívüli fényűző és pompával fogadták, hanem azzal

az őszinte melegséggel, szeretettel és a baráti érzéseknek olyan kifejezésével, amely csak a valóban mély és szoros barátságban állók között képzelhető el.

A hivatalos Olaszország és Velence hatalmas zászlókkal ékesítette a Velence régi nagyságára emlékeztető palotákat, az olasz nép szeretetét, magyarbarátságát pedig az a sokezer apró magyar zászlócska és a tömeg lelkes éljenzése fejezte ki, amellyel a magyar külügyminisztert Olaszországban a nép fogadta.

A magyar Himnusz hangjai mellett robogott be Velence pályaudvarára a magyar külügyminiszter különvonata. Eljenző lelkes tömeg jelenlétében szállott ki a vonatból Csáky István gróf

külügyminiszter, majd gondolája az ujjongók zászlólengetése, éljenzése közben tette meg az utat a szállodáig.

Másnap, január 6-án megérkezett Velencébe Ciano gróf olasz külügyminiszter és megkezdődtek a két államférfi között a nagyfontosságú tanácskozások. A két külügyminiszter találkozója a legnagyobb szivélyesség jegyében folyt le. Csáky gróf szállásán együtt elköltött reggelit másfélórás megbeszélés követte, majd Ciano gróf hatvanteritikes társasbédet adott Csáky István gróf tiszteletére. Délután séta következett, majd fél 6 órától este 8 óráig újabb, természetesen ugyancsak a legszivélyesebb hangnemben folyó megbeszélés folyt a két külügyminiszter között. Este az olasz külügyminiszter diszvacsorát adott Csáky gróf tiszteletére, majd az Operaház diszeloadásán vett részt a két államférfi. A nézőtér közönsége lelkes és hosszantartó ünneplésben részesítette Ciano gróft és vendégét, Csáky István gróft. Az előadás után Ciano gróf ünnepélyes fogadtatást rendezett.

Január 7-én, vasárnap délelőtti újabb másfélórás tanácskozás folyt le a két külügyminiszter között, majd a tanácskozás befejeztével elkészítették a hivatalos jelentést, amelyet telefonon felolvastak Mussolini miniszterelnöknek. A Duce a hivatalos jelentés szövegéhez megadta hozzájárulását, mire Ciano gróf személyesen olvasta fel a jelentést a tanácskozások eredménye iránt érdeklődő újságíróknak. A jelentés szövege a következő:

A hivatalos jelentés

„Ciano gróf olasz külügyminiszter és Csáky István gróf magyar külügyminiszter velencei találkozásuk alkalmával eszmecserét folytattak az általános európai helyzetről és ezuttal is megelégedéssel állapították meg, hogy azok az alapok, amelyek a két ország barátságára és szoros együttműködésére nyugszik, szilárdak és biztosak

és hogy minden téren számíthatunk Olaszország támogatására.”

Ciano gróf és Csáky István gróf ezután motorcsónakon a közeli Torcellóba rándultak ki, ahol megebedeltek, azután visszatértek Velencébe, ahol a két külügyminiszter fogadta a magyar és olasz újságírókat. Este Ciano gróf újból vacsorát adott vendége tiszteletére, majd Csáky István gróf kíséerte Ciano gróft a pályaudvarra. Az olasz külügyminiszter ugyanis visszautazott Rómába. A bucsu rendkívül szivélyes volt.

Hétfőn reggel Csáky miniszter nagyobb sétát tett Velencében, majd Ciano gróf magánrepülőgépén nagyobb utazást tett Felől-Olaszország felett. Velencébe visszatérve délután 6 órakor

a magyar külügyminiszter a pályaudvarra hajtatott és az egybegyűlt hatalmas tömeg lelkes ünneplése mellett visszaindult Budapestre.

Csáky István gróf, amikor vonata Postumiánál az olasz-magyar határra érkezett, megleghangu sürgönyben mondott köszönetet Ciano gróf olasz külügyminiszternek a tapasztalt barátságért, bizalomért és örömet fejezte ki afelett, hogy az előrelátásra és igazságra alapított béke fentartására irányuló szivós munkában Magyarország és Olaszország között teljes az összhang.

Budapestre érkezve, az újságírók előtt a miniszter a velencei találkozó előzményeiről a következő kijelentést tette:

— Találkozásunk története az volt, hogy amikor én elhatároztam, hogy szabadságomat Olaszországban fogom tölteni, Ciano gróf külügyminiszter közölte velem, szeretne megbeszéléseket folytatni az idősebb kérdésekről. Válaszom természetesen az volt, hogy a magam részéről is nagyon örülnék a találkozásnak és erre talán Velence volna a legalkalmasabb hely. Így jött létre a velencei találkozó. Azt talán mondanom sem kell, hogy a megbeszélések végig a legszivélyesebb és legmelegebb baráti légkörben folytak le.

A tanácskozások politikai jelentőségét a miniszter a következőkben foglalta össze:

— Nyugodtan és kitartással dolgozunk tovább azon az úton, amelyet közel két évtizeddel ezelőtt megkezdünk és megvan minden reményünk arra, hogy kitartásunkat és türelmünket siker fogja koronázni. Dolgozunk a békéért!

Csáky István gróf külügyminisztert a pályaúdváron Ulein-Reviczky Antal követségi tanácsos és Vinczi gróf olasz követ várta. A miniszter a pályaúdvarról egyenesen a külügyminisztériumba hajtatott, majd Teleki Pál gróf miniszterelnöknek tett jelentést a velencei tanácskozás anyagáról és eredményéről.

A déli órákban Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter együttes kihallgatáson jelent meg a Kormányzó Ur előtt, akinek Csáky István gróf részletes és beható jelentést tett végzett munkájáról és a tárgyaláson felmerült problémákról.

A kormány tagjait a külügyminiszter a január 12-iki, pénteki szokásos heti minisztertanács keretében tájékoztatta a velencei eseményekről.

A nagyjelentőségű tanácskozásról szóló beszámolóink kiegészítésül meg kell még ismételtetnünk, hogy

az egész külföldi sajtó nagy jelentőséget tulajdonít a két baráti állam külügyminiszterei találkozásának.

Különösen két ország sajtójának véleménye fontos: a francia lapok már nem vonják kétségbe a magyar revíziós törekvések alapos voltát, a román újságok pedig beismerik, hogy a román külpolitika az elmúlt két évtized alatt szinte jövátéhetetlen mulasztásokat követett el...

POLITIKA

JANUÁR 16-ÁN ÜL ÖSSZE A KÉPVISELŐHÁZ

Mint ismeretes, a képviselőház karácsonyi és újévi szünete után január 16-án ül össze. A törvényhozás fokozatosan le fogja tárgyalni azokat a reformjavaslatokat, amelyeket a miniszterelnök már az ősz folyamán bejelentett.

ELUTASÍTOTT PETÍCIÓ

A közigazgatási bíróság Borsos Andre tanácsa január 10-iki ülésén elutasította a Benkő Géza megválasztása ellen benyújtott petíciót.

A FELVIDÉKI PÁRT ÉS A MÉP EGYÜTTMŰKÖDÉSE

A Felvidéki Egyesült Magyar Párt elnöki tanácsa január 10-én este Jaross Andor miniszter, országos pártelnök elnöklésével ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a magyar nemzeti összefogás még teljesebb ki-

domberítása érdekében a párt a vele eddig is fegyverbarátságban álló Magyar Élet Pártjával minél szorosabb kapcsolatot létesít és ezt a kapcsolatot intézményessé teszi.

Sarkvidéki hideg fenyeget

Az új esztendő első napjaiban kemény hidegek köszöntöttek be és hátborzongva olvastuk a finnországi 30—35 fokos hidegekről szóló jelentéseket. A fagyhullám azonban nem állt meg a magas északon, hanem délfelé áramlott és Odesszáig befagyasztotta a Fekete tengert, amire évtizedek óta nem volt példa. Bukovinában a szokatlan hidegben farkascsoordák garázdálkodnak és nagy károkat okoznak a háziállatokban. A hőmérő Románia és Bukovina, valamint Délserbia egyes vidékein harminc fokig süllyedt a fagypontra. Lettországból pláne minusz negyven fokot mutatnak a hőmérők; a nagy hideg miatt valamennyi iskolát be kellett zárni.

Akkor, amikor a borzalmas fagyhullám terjeszkedéséről számolunk be, meg kell jegyeznünk azt, hogy Szovjetközépáziában, ahol januárban nagy hidegek szoktak lenni, a napokban nyári meleg volt, a hőmérő plusz husz fokig emelkedett. Moszkvában és Középoroszországban ugyanakkor 30—32 fokos hideg van.

A meteorológusok a beérkezett jelentések alapján arra számítanak, hogy nálunk is az eddiginél még nagyobb hidegek fognak bekövetkezni; valószínű, hogy az idén is olyan hidegek lesznek, mint voltak 1929-ben. A nagy fagyhullám előre láthatóan sok kárt fog okozni, miután az ország nagyrészt egyáltalán nincs, vagy csak egészen vékony a hótakaró.

A világhelyzet

az európai háború 19-ik hetében

A nyugati hadszíntérről változatlanul nincs hír jelentősebb eseményről. Ugy a németek, mint a nyugati hatalmak jelentései szerint viszonylagos nyugalom uralkodik a szárazföldön, a levegőben és a tengereken egyaránt.

Annál nagyobb jelentőségű események követik egymást a finn-orosz fronton.

Abból a két hatalmas győzelemből, amelyet most már orosz földön is előnyomuló hős finn csapatok a szovjet irdatlan tömegei fölött arattak s az egyre fokozódó hadiszákmányból, aminek birtokába jutottak, mindinkább kibontakozik és megerősödik a remény, hogy a kis elszánt és lelkes Finnország képes lesz megvédeni függetlenségét a szovjet-óriással szemben. Egyre nyilvánvalóbbá válik a világ közvéleménye előtt, amit az olasz lapok is megerősítenek, hogy a szovjet katonai ereje súlyos szervezeti hibák miatt egyre inkább csődöt mond. S ezen, ahogy észlelhető, az sem segít, hogy a szovjet urai a hadsereg vezetőit is jórészt kicserélték.

Erősen megváltoztatja ellenben a helyzetet a finnek részére a közben

világszerte megindult anyagi és katonai megsegítésnek erős ütemű fokozódása.

Ez a spanyolországi mintára történő beavatkozás könnyen teremthet már a közeljövőben is olyan helyzetet, hogy a Szovjet további katonai erőfeszítéseit még a tavasz beálltával is kétéssé teheti. Hogy milyen arányú a finnek megsegítése, elég felemlíteni, hogy Svédország minden fegyverét és egész hadianyagát átadja Finnországnak. Hogy Finnország január végén 400 repülőgépet kap Amerikából, s hogy Argentína 500

Két fillérrel felemelték a tej termelői árát

A földművelésügyi miniszter a 80.200—940.1 szám alatt kiadott rendeletben újból megállapította a tejárakat.

A rendelet értelmében az 1940. évi január 15-től május 15-ig terjedő időben a székesfőváros területén való forgalombahozatal céljából megvásárolt tej legkisebb termelői ára literenként 19.5 fillér; feldolgozás, valamint a székesfőváros területén kívül való forgalombahozatal céljára megvásárolt és legalább 3.6 százalékos zsirtartalmu tej legkisebb termelői ára literenként 15 fillér, a 32 százalékos zsirtartalmu tejszín ára pedig kilónként 1 pengő 18 fillér. A székesfőváros területén a kannatej kicsinybeni fogyasztói ára ugyanezen időre 32 fillérben állapított meg. Az áremelés úgy a székesfővárosi fogyasztói tejnél, mint a budapesti és vidéki termelői tejárakkal szemben literenként egyaránt 2 fillér, ami tehát teljes egészében a tejtermelő gazdáknak jut. A tejáremelés átmeneti jellegű, kifejezetten folyó évi május hó 15-ig, vagyis a zöldtakarmányozás idejéig terjed.

A tejáraknak újabb megállapítását az indokolja, hogy egyrészt a két évvel ezelőtt fellépett szájszárazság folytán, másrészt a szálastakarmányok messze átlagon aluli minősége következtében tejtermelésünk oly mértékben csökkent, amire az elmúlt 12 év alatt nem volt példa. Minthogy pedig tejtermelésünk színvonalát feltétlenül fenn kell tartani, a termelés további csökkenésének megállítására végett szükségesnek mutatkozott, hogy a tejárak, a termelési költségeknek megfelelően, átmenetileg felemeljenek.

Tizenhárommillió tiszta magyarfajú ember él a világon

A Központi Statisztikai Hivatal legutóbbi adatai szerint pontosan 12,936.000 tiszta magyarfajú ember él a világon.

Ebből a közel tizenhárommillió magyarból 9,278.000 lakik a csonka hazában, a többi pedig a megszállt területeken és szerte-szét szóródva a nagyvilág minden táján. Az öt világrészben szétszóródott magyarság megoszlása a következő

Belgium 600, Bulgária 3000, Dánia 150, Danzig 212, Észtország 44, Finnország 15, Franciaország 40.000, Görögország 239, Jugoszlávia 580.000, Lengyelország 1000, Lettország 61, Luxemburg 179, Málta 32, Nagybritánia és Írország 2000, Németalföld 2826, Németország és Ausztria 43.416, Norvégia 49, Olaszország és Fiume 7000, Románia és Erdély 1,800.000, Spanyolország 700, Svájc 1427, Svédország 90, Szlovákia 170.000, Európa többi része 49, Oroszország 20.000, Törökország 1830, Japán 23, Ázsiában szétszóródva 732, Dél-Afrika 150, Egyiptom 1000, Amerikai Egyesült Államok 580.000, Argentína 10.000, Brazília 33.000, Kanada 50.000, Kuba 4000, Mexikó 550, Uruguay 3000, Amerika többi része 507 és Ausztrália.

Hustalan napok Európaszerte

A magyar kormány a hustalan napokra vonatkozó rendelkezésével kapcsolatban érdemes megemlíteni, hogy hasonló rendelkezések több országban már régebben érvényben vannak. A háború kitörése óta Olaszországban hetenként két napon nem szabad hust eladni, Görögországban pedig éppen heti három napra rendelték el a huseladási tilalmat. Franciaországban már október óta hustalan nap volt a hétfő, sőt a marhahús árusítása kedden is tilos volt. December 15-én azután Franciaországban is két hustalan napot vezettek be. De nemcsak a hus-, illetve állatbevitelre szoruló országok folyamodtak már eddig a hustalan napok intézményéhez, hanem például a jelentős állat- és husexportot lebonyolító Bulgária is, amely már régebben heti két hustalan nap tartását rendelte el. Természetesen mind Bulgáriában, mind Magyarországon ezeknek a rendelkezéseknek nem az az indoka, mintha ezek az országok hushianyban szenvednének, hanem az, hogy ezek az országok állatexportjukat a lehetőség szerint fokozni igyekeznek, amire esélyeik a háború következtében sokkal kedvezőbbek, mint azelőtt voltak.

A hatóságok meg fogják akadályozni az áruzsorát!

A székesfőváros törvényhatóságának közigazgatási bizottsága január 8-án ülést tartott Karafiáth Jenő dr. titkos tanácsos, főpolgármester elnöklésével. Az ülésen többek közt Baróthy Pál dr. főügyész közölte, hogy a kereskedők részére a múlt év augusztus 22-iki árak az irányadók. Ezekről az ártól eltérni csak az árkormánybizottság engedélyével szabad. Visszaéléseket és árdrágításokat meg kell akadályozni. Szigorúban kellene érvényt szerezni annak a régebbi rendeletnek is, amely előírja, hogy a kirakatban kitett árak árát fel kell tüntetni. Helytelen az a beállítás, mintha a kereskedők és iparosok üldözéséről lenne szó. A tisztességes polgári haszonkulcs meghagyása mellett elsősorban a közönség érdekeit kell megvédeni. A hatóságok meg is fogják akadályozni az áruzsorát.

Tökéletes légóttalom

csak a megfelelően elsötétíthető s a m. kir. Országos Légvédelmi Parancsnokság által elfogadott szab. Koráyi Márton-féle

légóttalmi lámpákkal

érhető el.

Ismeretfőt küld: Légóttalmi lámpákat gyártó szövetkezet, Bpest, I. ker., Krisztina-kr. 151.

Minden előfizetőjéti egy új előfizetőt kér a VASÁRNAP!

CIANO ISMÉT BESZÉLT...

Az olasz külügyminiszter újra szólott, fascizta elhatározással és Mussolini lelkével. Beszédét a Vasárnap mellékleteként mai számunkkal megküldjük a magyar falvak milliónak, mert azt akarjuk, hogy ott égjen minden testvérünk lelkében.

Olvassátok el elejétől végig. Szívjátok magatokba minden sorát, hogy áttűzesítsen bennünket, mert hitet ad, utat jelöl számunkra itt, a Dunamedencében.

Azután adjátok kézről-kézre. Ugy terjedjen a behavazott téli esteken falvainkban, mint mécesről-mécesre a láng, hogy az isten-, nemzet- és hazaszeretet nagy tűzében még jobban — ha ugyan lehet — összeforjunk a baráti olasz nemzettel.

Mert ez a beszéd megmutatja, hogy hol a helyünk.

A nemzet örök tartaléka mi: a magyar parasztság vagyunk, de a nemzet gerince is, amely mindig ott állt őrt a gáton a veszedelmek idején. Mert mi nem a napraforgók és lakajok nemzete vagyunk, hanem kardforgató nép, amely az eskü, az odaállás és a barátság szentségét nem változtatja úgy, mint ahogy az ember a kabátot szokta, hanem akihez egyszer odaszegődik, ott kitart az utolsó leheletig.

Most újra malomkövek közt őrldünk. Határainkon a bolsevizmus leselkedik s a lét és nemlétnék ebben a döbbenetes órájában újra megszólalt Ciano gróf, a fiatal olasz külügyminiszter. Keményen, határozottan, minden kertelés nélkül tudomására adta az egész világnak, hogy Olaszország sohasem fogja megengedni, hogy a szovjethaderők átlépjék a Kárpátok hegyszorosait.

Róma beszélt, mert tudja, hogy évszázadokon át mi voltunk itt a kereszténység és az európai civilizáció keleti védőbástyája a török veszedelem ellen. S hogy má, a nagy nyugati nemzetek ott vannak, ahol vannak, azt ennek a magyarságnak köszönhetik, amely közben egyre pusztult és vérzett érettük Európa védelmében.

Több évszázadon át álltuk a sarat és a megmentett Európától jutalmunk: Trianon volt.

Nagy elesettségekben csak egy ember és egy nép állt melénk: Mussolini és birodalma, akinek követe, a fiatal Ciano, már a bécsi tárgyalásokon plajbásszal a kezében rajzolta vissza hozzánk elvesztett testvéreink milliói.

Ezt a magyar föld népe sohasem felejtje el s ezért Mussolinit, Ciano és a fascista Itáliát örökre szívébe zárta, mert érezte, hogy náluk a szó és a tett egy.

Ezt az újabb történelmi kiállást mondja el a beszéd, amit küldünk.

Most újra az első vonalban vagyunk, a keresztény Európa védelmében, de már nem egyedül, hanem az 58 millió fascista olasz testvér erejével. S ez a tudat nekünk, magyaroknak olyan erőt ad, — mint a finn testvérmizetnek — mert magyarok akarunk maradni újabb évezreden át Európában, de magyarok Szent István birodalmában is. Külencszázéven át ez használt Európának legtöbbet, de nekünk is.

Róma és Budapest az igazságot és a békét szolgálják. Itt Horthy Miklós kormányzó, Teleki Pál és Csáky István, ott pedig Viktor Emánuel császár, Mussolini és Ciano. E munkában egy emberként áll hátuk mögött a magyar és olasz nép, mert mindkét birodalomban érzik azt az őszinte barátságot, amelynek fundamentuma, hogy e nagy lelki földrengésben minden középeurópai rendezés alapja csak Magyarország lehet.

Olvassátok tehát Ciano gróf beszédét és hirdessétek, de vele együtt azt is, hogy magyarnak lenni szent és büszke kötelesség, de úgy, hogy pártoskodást most ne vigyetek a nemzet oltárára és a széthuzás ne bontsa soraink, mert csak az erős, egységes és fegyelmezett magyar nemzetnek vannak barátai és félnék tőle ellenségei.

Rómában ugyanis tudják, hogy ahol ilyen hűséges nemzet él a barázdák hátán, mint mi, ott saját erejükre is támaszkodva a Gondviselés és Mussolini segítségével, nem hullhat le az égről a magyar jövő.

Testvéreink, magyar föld népe, Mussolini szölt, Ciano beszélt és mi meghallottuk az újabb üzenetet.

SZEKERES LÁSZLÓ

NEM BABONA,

Magyar gyártmány

Csak zárt palackban vásárolható!

Gyártja: Sárkány Vagyíttermék Vállalat, Budapest, VII. Demjénich-u. 26/a.

hanem valóság, hogy lőszer-számja és összes gazdasági börtennel sokkal több ideig tartanak, ha a törvényesen védett „Üstökös” folyékony börtápoló-anyaggal kezeli azokat.

GAZDAÉLET

A baromfikeltető központok megkezdtek a keltetést. A korai rántani és sütni való csirke nevelésére szolgáló anyagnak, a gazdaközönség rendelkezésre bocsátása céljából, az ország területén működő tíz keltető központ, Békéscsaba, Galánta, Hódmezővásárhely, Kaposvár, Kecskemét, Kiskunhalas, Nyíregyháza, Pápa, Szentes, Szentlőrinc székhellyel, már megkezdte a keltetést. A központok évről-évre növekedő termelése kívánatossá teszi, hogy a gazdák már jóelőre biztossítsák szükségleteiket a legközelebb fekvő központnál, mert a szállítást a rendelések beérkezésének sorrendjében eszközlik.

Kevesebb paprika termelt az idén. A múlt évi fűszerpaprikatermés a fejlődés és az érés ideje alatt a nagy szárazság miatt — bár minőségileg jobb az előző évinél — de mennyiségileg jóval alatta maradt az előző évinek. Az 1938. évi termésből 500 vagon örleményt szolgáltatnak be, ami teljes egészében értékesült: a belföldi, kerekén 270 vagonos szükséglet kielégítésén felül mennyiség exportja útján. Exportban a legnagyobb fogyasztó ma is Amerika, ahol a kivitt összes mennyiségnek több, mint a fele értékesül. Az 1939. évi termés feldolgozása és örlelése teljes üzemben folyik és a termés jobb minőségéből folyóan az idei örlemény minősége igen kiváló. A belföldi fogyasztás általában emelkedik, ami a legnagyobbított fogyasztó területben leli magyarázatát, de hozzájárul ehhez az is, hogy más fűszerben mint például a fekete borsban, hiányok mutatkoznak. A belföldi fogyasztás kielégítésén felül készletek azonnal exportra kerülnek és jelenleg az a helyzet, hogy az exportigényeket elegendő készlet hiányában nem is lehet teljesen kielégíteni.

Husz kertmunkás-tanulót vesznek fel a kecskeméti kertmunkásképző-iskolába. A Duna-tiszaközi Mezőgazdasági Kamara kertmunkásképző-iskolájába február 15-ig 20 tanulót vesznek fel. Az iskola célja,

Ingyen árjegyzéket és felvilágosítást küld a legkönynyebben megtanulható hangszerről

MARNITZ

tangóharmonika szaküzlet

Budapest, VIII., József-körút 37-39 sz.

hogyan elméleti és gyakorlati kiképzést nyújtson azoknak, akik a gyümölcsstermelés, a helyes faápolás, továbbá a szőlőtermelés terén teljes szakképzettséget akarnak nyerni, abból a célból, hogy gyümölcsösökben mint szakmunkások, munkavezetők, esetleg kisebb házi kertekben mint önálló kezelők, alkalmazhatók legyenek. Az iskola tartama két év, a két évfolyam elvégzése után a tanulók bizonyítványt kapnak. A növendékek részére a lakást, fűtést, világítást, mosást és élelmezést a kamara ingyen nyújtja, ezenkívül a növendékek havi nyolc pengő zsebpénzt kapnak. Az iskolába 17-23 éves, munkaképes, nőtlen fiatalembereket vesznek fel. Akik katonai szolgálatot igazolnak, a felvételnél előnyben részesülnek. Az okmányokkal felszerelt kérvények a kamaránál (Kecskemét, Rákóczi-ut 17.) február 15-ig nyújthatók be.

Az asszonyi munka sulya nemzeti életünkben

A falusi nők városbamenekülésének okaival foglalkozik a Magyar Törvényhozók Lapja január 1-i számában Nemes János gróf s ezzel kapcsolatban megemlíti, hogy a múlt nyáron Drezdában megtartott nemzetközi mezőgazdasági kongresszus is tárgyalta ezt a sulyos és ma oly időszerű kérdést, ezen a kongresszuson azonban Magyarország nem képviseltette magát. Örömmel szögezzük le itt a tény, hogy

a drezdai nemzetközi kongresszus női problémákat tárgyaló szakülésén Magyarországot éppen a Falu-Gazdaszövetség női szakosztálya képviselte

s kiküldött előadója részletesen ismertette a falusi nők városbamenekülésének okait, egyben rámutatva azokra az eszközökre is, amelyekkel a falusi tűzhelyeket meg lehetne védeni. Hogy a falusi nőt otthonában megtartsuk, elsősorban szellemi színvonalát kell emelnünk, másodsorban pedig a család anyagi megélhetését biztosítanunk.

Szellemi színvonalának emelésére szolgálhatnak az ismeretterjesztő előadások, jól összeválogatott könyvtárak, legfőképpen pedig az egészségügyi, gazdasági és kulturális tanfolyamok, a gyakorlati élet követelményeit tartva szem előtt, anyagi jólétének emelésére pedig a háztartási és háziipari tanfolyamok.

A háztartási tanfolyamokon tudniillik a helyes táplálkozással kapcsolatos tudnivalók elsajátítása mellett,

az idő- és munkabeosztást s a családi élet egészséges vérkeringésének a nemzet testébe való bekapcsolásának fontosságát is megtanulják, vagy legalább is fogalmat szereznek róla a falusi leányok és asszonyok. Ismereteket szereznek a csecsemőgondozásról, lakáshigiéniáról, gyermeknevelésről s az asszonyi hivatás helyes értelmezéséről, hogy majdan munkajerejüket a nemzet javára tudják hasznosítani. De nem kevésbé fontosak a nőket foglalkoztató háziipari tanfolyamok sem, hiszen egyrészt izlésüket, kezűgyességüket fejlesztik vele, hogy ruházati, háztartási szükségleteiket sajátmaguk tudják előállítani, másrészt lehetővé teszik a falusi asszonynak, hogy otthonában munkálkodva, javítson anyagi helyzetén s ne kelljen elhagynia örhélyét, a családi tűzhelyet.

Magyarország lakosságának több, mint a fele nő s így számarányban is igen nagy sulya van nemzeti életünkben az asszonyi munkának.

Ezt felismerve, a Falu-Gazdaszövetség női szakosztálya minden erejével azért küzd, hogy megfelelő vezetéssel, képzéssel és szervezéssel a falusi asszonyokat képessé tegye arra, hogy a maguk s családjuk testi-lelki épségének gondozásával s gyakorlati ismereteik gyarapításával munkaerejüket fejleszthessék s az országépítő munkába közvetlenül is bekapcsolódhassanak.

Kánya Terézia

HÁZI KINCSTÁR

KÁLYHATISZTÍTÓ SZER. Vasporhoz egy kanálnyi porcukrot adunk s összekeverve, nem tulerős ecetben feloldjuk. Ha erős az ecet, akkor kávé-salakkal higitjuk és számára elkeverjük. A szerrel a kályhát nedvesen bekenjük. Megjegyzendő, hogy a kályhát nedvesen kell kefélni, mert szárazon keféelve, nem fényesedik és inkább szürke, mint fekete lesz.

ABLAKTISZTÍTÁS VÖRÖSHAGY-MÁVAL. A kettévágott vöröshagymával kitűnően lehet ablakot tisztítani. A vöröshagymát jobbkezünkbe fogva, az ablaktüveghez nyomjuk és gyöngéden, hogy az üvegek el ne törjenek, átdörzsöljük az ablakot. Balkezünkben törölőruhát tartunk és ezzel ragyogó tisztára töröljük az ablakot. A vöröshagyma leve az olyan piszkokat is lemarja az üvegről, amelyeket közönséges vízzel nem tudnánk letakarítani.

AZ ABLAK IZZADÁSÁNAK MEGSZÜNTETÉSE. A hideg időjárás beköszöntével az ablakok izzadni és homályosodni szoktak. Meg lehet akadályozni ezt a kellemetlen jelenséget, hogy ha az ablaküveget glicerin vizes oldatával átdörzsöljük. Ezt az eljárást alkalmazhatjuk szemüvegeknél is, vagy pedig a gépkocsi védőüvegénél.

GYÓGYTEA FELHÜLÉS ELLEN. Őszi időben a gyermekek gondatlanságból hideg helyre ülnek és felhűlnek. Hosszu téli utazáskor még a felnőtt is könnyen felhűl. Ha valaki téli mulatságok után megmelegedve, hazamenet hirtelen lehül, pár nap múlva heves hólyag-fájdalmak is léphetnek fel. Ilyenkor a következő, már többszörösen jól bevált teát kell készíteni. Feltesszük a tökmagot pirulni a héjával együtt, de vigyáznunk kell, hogy el ne égjen, csak jól megpiruljon. Egy félliter vízbe egy marék összetört tökmagot kell tenni a héjával együtt. Jól megfőzve kellemes, jóízű teát kapunk, amelynek a gyógyereje különösen hólyagbántalmaknál elsőrendű. Már az első csésze teának szinte pillanatok alatt érezhető a hatása. Akkor naponta háromszor kell inni, amíg a fájdalom elmarad, vagy amíg a kellemetlen közérzet elmúlik.

A Magyar-Alföldön élő tőleket Szlovákiába akarja telepíteni egy szlovák ujság

Mach Sanyo, a szlovák kormány sajtófőnöke, a *Slovák* című lap hasábjain közölt újvívi cikkében a külföldi nemzetiségi csoportoknak az anyaállamhoz való áttelepítésének kérdését veti fel és hangsúlyozza, hogy a szlovákok csak akkor lesznek megnyugodva, ha a *Magyar Alföldön és máshol élő szlovákokat visszatelepítik a szlovák államba*. Kiemeli továbbá, hogy amikor a szlovákoknak szabad államuk van, kötelességük törődni, hogy azok a testvéreik, akik szabadon akarnak élni, hazakerüljenek.

Reparator impregnáló

legjobb a lószerszámok, bőrkocsitök és fekete bőryanag puhítására és vízhatlanítására

Reparator impregnáló

a bőryanag élettartamát növeli. Garantált minőség. Kapható 1-5-10-15-20-25 kg-os bádogg-kannákban, melyek díjmentesek.

Főraktár:

KUTSCHER SZILVESZTER,
Budapest, VII., Rákóczi-ut 32.

A Németországban járt mezőgazdasági munkások figyelmébe!

A *Vasárnap* szerkesztősége — csakugy mint az elmúlt években — a Németországból történt hazaérkezés után is figyelemmel kíséri a magyar mezőgazdasági munkástestvérek sorsát és szeretetteljes készséggel ad továbbra is felvilágosítást a *hazaküldött pénzek* és *más el nem intézett ügyekben* hozzáintézet kérdésekre. Természetes, hogy

csak azokra a levelekre válaszolhatunk, amelyeknek írói hazaérkezésük előfizettek lapunkra.

Tekintettel arra, hogy sem az *Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda*, sem a *Falu-Gazdaszövetség*, sem a *berlini Mezőgazdasági Munkásvédő Iroda*, sem

ÜZENETEINK:

Gál János, Kisfüzes: Az 1938-ban Németországban maradt pénzek átutalása a legrövidebb időn belül megtörténik. Ha az idén is lesznek szerződtetések, ugyanugy kell majd jelentkezniük, mint a múlt évben. *Csak hivatalos uton juthatnak ki.* Annakidején a községi elöljárósággon jelentkezzenek. Az újévi jókívánásokat köszönjük és szívből viszonzozunk. Közölje németországi címét és azt, hogy mennyi maradt kint. Bejelentésüket illetékes helyre küldjük. — **Bere Károly, Berekböszörmény:** Levelét elintézés végett elküldöttük a berlini m. kir. konzulátus mellett működő munkásvédő irodának. — **Simon Antal, Nagymizdó:** Ha lesznek ott szerződtetések, semmi akadály nincs, hogy ismét kijuthasson. 1938-ban kintmaradt pénzét meg fogja kapni. Közölje németországi munkaadója címét és mennyi pénze maradt kint. — **Nagy Imre, Büdszentmihály:** Legyenek nyugodtak, pénzük nem veszett el; mi levelüket elküldjük Berlinbe a mezőgazdasági munkásvédő irodának elintézés végett. Lapunkat tovább küldjük cumükre. — **Tamási Imre, Petrikeresztur:** Nem tudjuk, hogy sikerül-e, de próbálunk Önökön segíteni, hogy hozzájuthassanak a vámhivatalban maradt podgyászukhoz. Legyenek türellemmel az elintézésig. — **Sike József, Berettyóújfalú:** Ha a tavalyi munkaadója meg volt elégedve és nem merült fel kifogás magaviseletük ellen, úgy a szerződtetés alkalomával jelentkezzenek a községi elöljárósággon. Kérjenek meg valakit, hogy írjon egy német levelet, — talán tud valaki ismerősei közül a faluban — esetleg a jegyző urat vagy a tanító urat kérjék meg, hogy segítsen egy német levelet megírni. — **Tóth Pál, Tölgyfaköz; Szekeres Pál és társai, Nagyszénás; Ferenc Nándor, Mezőtárkány; Szél József és társai, Szentistván; Rác Viktor, Tóth István és társai, Mezőkövesd; Harkai Mihály, Algyő; Egyed Imre, Kőtelek; Nánási Sándor, Büdszentmihály; Pápa Sándor, Berekböszörmény; Tóth Kálmán, Közseg; Harsányi Sándor, Hajduszovát; Virágh Vendel, Gyoma; Kósa Imre, Olcsva; Nagy János és Jánosné, Apátfalva; Kalmár András, Bánhegyes; György Mihály, Csécse; Strimmi Sándor, Kőlcfa:** Üzenjük, hogy ne türelmetlenkedjenek, mert sajnos ezzel, — mint már többször megirtuk — nagyon megnehezítik az Országos Központi Hitelszövetkezet amugy is nagyon felszaporodott munkáját. Ezuton és ismételtén kérjük mindannyjunkt, várjanak e hó végéig tü-

relemmel és ha február 1-ig sem érkezne meg pénzük Németországból, csak akkor forduljanak reklamáció-jukkal hozzánk vagy az Országos Központi Hitelszövetkezethez. Az eddig érkezett leveleket, azokat is, amelyekhez válaszborítékot, vagy bélyeget mellékeltek, elküldöttük az O. K. H.-hoz, de ezeket szintén csak e hó végén intézhetik el. A szívből jövő jókívánásokat köszönjük; meg lehetnek mindnyájan győződve, hogy mindenkinek az ügyével és panaszával külön foglalkozunk és tőlünk telhetőleg mindenkinek segítségére igyekszünk lenni, külön, névre szóló levelek írására azonban sem mi, sem az O. K. H. nem vállalkozhatunk. Minden kérdésre, vagy reklamációra annakidején a *Vasárnap*-ban fogunk válaszolni. *Csak türelmet kérünk!* — **Rock József, Kunágota; Makra Sándor, Algyő:** Levelüket Berlinbe küldöttük. Reméljük, végre hozzájuthatnak pénzükhöz.

legalább 1 pengő negyedévi előfizetési díjat küldjenek be a „Vasárnap“-nak.

hogy hasábjainkon válaszolhasunk kérdéseikre és annakidején értesüljenek az esetleges újabb szerződtetések időpontjáról és feltételeiről. Kiváratra befizetési lapot készséggel küldünk.

VASÁRNAP szerkesztősége
Budapest, V., Báthory-u. 24.

relemmel és ha február 1-ig sem érkezne meg pénzük Németországból, csak akkor forduljanak reklamáció-jukkal hozzánk vagy az Országos Központi Hitelszövetkezethez. Az eddig érkezett leveleket, azokat is, amelyekhez válaszborítékot, vagy bélyeget mellékeltek, elküldöttük az O. K. H.-hoz, de ezeket szintén csak e hó végén intézhetik el. A szívből jövő jókívánásokat köszönjük; meg lehetnek mindnyájan győződve, hogy mindenkinek az ügyével és panaszával külön foglalkozunk és tőlünk telhetőleg mindenkinek segítségére igyekszünk lenni, külön, névre szóló levelek írására azonban sem mi, sem az O. K. H. nem vállalkozhatunk. Minden kérdésre, vagy reklamációra annakidején a *Vasárnap*-ban fogunk válaszolni. *Csak türelmet kérünk!* — **Rock József, Kunágota; Makra Sándor, Algyő:** Levelüket Berlinbe küldöttük. Reméljük, végre hozzájuthatnak pénzükhöz.

Engedélyhez kötötték a gabona raktározását

A kereskedelem- és közlekedési miniszter elrendelte, hogy a gabonafélék (buza, rozs, kétszeres, árpa, zab, tengeri és köles) raktározása, amely eddig szabad ipar volt, a jövőben engedélyhez kötött foglalkozás lesz. Ez az új rendelkezés a következő műveleteket vonja a gabonaraktározás fogalma alá: elsősorban a gabona átvételét megőrzés végett azzal a kötelezettséggel, hogy az átvevő ugyanazt a gabonát adja vissza; továbbá, hogy az átvevő azonos mennyiségű ugyanolyan fajta és minőségű gabonát ad vissza; végül gabona átvételét olyan adásvételi szerződéssel, amelynek értelmében a vételárat a gabonának későbbi időpontbeli tőzsdei vagy piaci ára alapján állapítják meg.

Aki gabonaraktárt akar ily értelemben tartani, annak, aszerint, mint faluban, városban vagy a fővárosban működik, 3-5-10.000 pengő biztosítékot kell letennie. Az engedély kiadása előtt a hatóság megvizsgálja a helyiséget, alkalmas-e speciális célra. Külön rendelkezik e jogszabály arról, hogy az engedélyes vendéglős, kocsmáros ne lehessen gabonaraktárengedélyes. Figyelemreméltó a rendelkezés ama szakasza, amely kimondja, hogy a gabona minősége alatt minő vizsgálati adatokat kell érteni.

A rendelet hangsúlyozottan kimondja azt is, hogy rendelkezései nem terjednek ki a kereskedelmi törvény alá tartozó közraktárakra. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter külön pótló leiratban arról értesítette az üzleti köröket, hogy a „nyilvános várházak“-nak nevezett vállalkozások a rendelet hatálya alá tartoznak.

Tiszavirágok

Majzik Viktor válogatott verseiből
1906-1936.

A magyar falvak földmives írói egyre-másra bontakoznak ki s mutatkoznak be a nyilvánosságban. Néha erős és ujszerű hanggal, máskor nyugodt és mosolygó mérséklettel, mint Majzik Viktor is. Minden sorából érzik az élet vizsgálata és megértése, amit a tapasztalat zománcoz be. Munkásságát lapunk olvasói régóta ismerik. Ebben a kis könyvben csokorba kötve szemlélhetik s gyönyörködhetnek benne. Megrendelhető a szerzőnél (*Nagyköri*), 50 fillér előzetes beküldése ellenében.

Egyik kis versét, amelytől a könyv címét nyerte, itt közöljük:

TISZAVIRÁGOK

*Tiszavirágok,
rejtőző álmok,
előre váltok
s egy napig éltek ...
Rövid az élet.*

*Tiszavirágok ...
Mély múltba látok:
szén a kriptátok,
már ott is éltek ...
Örök az élet.*

A januári vasnapok

A Fémgyűjtő januárban az egész ország területén vasnapokat rendez. Az előkészületek most befejeződtek és néhány nap múlva megkezdődnek a vasnapok, melyeknek sikere érdekében a *levente- és társadalmi egyesületek*, valamint az *iskolák* is mozgalmat indítottak.

Minden vidéki városban és az ország több ezer falujában tartják meg a vasnapokat, melyeknek idejét falragaszon, a kisebb falvakban pedig dobszóval közlik a közönséggel.

A beérkezett jelentések szerint várakozáson felüli eredményre lehet számítani, mert a társadalom, megértve a mozgalom fontosságát, nagy lelkesedéssel végezte az országos nagytakarítást és függetlenül a vasnapoktól, már eddig is nagyobb mennyiségű vas- és fémhulladékot gyűjtött össze és adott át a Fémgyűjtő megbízottainak. Az egyik megyében a főispán felesége irányította a gyűjtést és több mint 10.000 kg nyersanyagot juttatott el a Fémgyűjtő közvetítésével a feldolgozó üzemekhez. A különböző iskolák és egyesületek is szép eredménnyel gyűjtöttek.

A vasnapokon a Fémgyűjtő megbízottai veszik át a gyűjtött anyagot, árlap szerinti áron. A vasnapokkal és a gyűjtéssel kapcsolatban szívesen szolgál felvilágosítással a Fémgyűjtő központja: Budapest, V., Alkotmány-utca 10.

Letartóztattak két szövogyári igazgatót árdrágítás miatt

A budapesti ügyészség valutaosztálya a *Mechanikai Szövogyár Rt.* alkalmazottait és pedig Mayer Miklós nagymartoni, 1895 október 15-iki születésű, izraelita, nős, részvénytársasági igazgatót, Weisz Dezső budapesti, 1900 október 20-iki születésű izraelita, nős raktárfőnököt, valamint Weiszkopf Ernő rothkosztelei, 1894 augusztus hó 21-iki születésű izraelita, nőtlen, mintatervező és eladót árdrágító visszaélés büntetése miatt előzetes letartóztatásba helyezte. A nyomozás eddigi adatai szerint ugyanis megállapítást nyert, hogy Budapesten, 1939 október havától kezdődően a mechanikai szövogyár által készített textilárakat a megengedett árnál 6-15 százalékkal magasabb áron árusították s ilyen módon körülbelül 100-120.000 pengő felárat követeltek vevőiktől.

